T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 770
KARAR NO : 2018 / 710
KARAR TR : 26.11.2018

ÖZET : Davalının İcra Müdürlüğündosyasına yaptığı itirazın iptali ile icra takibinin devamına karar verilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Z.Sig.A.Ş.

Vekilleri : Av.S. Ş., Av.Z.K.
Davalı : İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı
Vekili : Av. H.D. S.

O L A Y : Davacı vekili; müvekkili Şirkete sigortalı 34 … 8509 plakalı aracın 16/03/2015 tarihinde İstanbul / Maltepe İlçesi Narcity yolundan D-100 istikametine seyir yaptığı sırada yolun yağlı olması sebebi ile kontrolden çıkarak bariyerlere çarptığını; kaza tespit tutanağına göre yolda yağlanma olduğu bilgisinin İBB yol bakım yetkililerine kazadan önce bildirildiğini ancak sonuç alınamadığını, yol bakımı için gerekli tedbirleri almayan davalı tarafin kazanın meydana gelmesinde % 75 oranında kusurlu olduğunu; hasar sebebiyle müvekkilinin sigortalısına 22/05/2015 tarihinde 4.448,01.-TL hasar tazminatı ödediğini, % 75 kusura denk gelen 3.336,01.-TL tazminatın, davalı tarafa yapılan ihbara rağmen ödenmediğini; müvekkilinin TTK 1301. maddesi bağlamında ve Sigorta Genel Şartları gereğince ödediği hasar tazminatı oranında sigortalının kanuni halefi olduğunu; müvekkilinin davalı taraftan rücuan tazminat alacağının tahsili için İstanbul 1.İcra Müd.2016/2175 Esas nolu dosyasından ilamsız icra takibi yapıldığını, takip konusu borca itiraz edildiğinden takibin durduğunu, yapılan itirazın yerinde olmadığını ifade ederek; a) İstanbul 1.İcra Müdürlüğü'nün 2016/2175 E sayılı dosyasına yapılan itirazın iptali ile takibin devamına, yargılama safhasında ortaya çıkabilecek tazminattan indirim sebeplerinin bulunması halinde, Mahkemece hak sahibinin gerçek zararının tespit ettirilerek tespit edilen gerçek zarar tutarından kusur ve her türlü indirim tutarlarının düşüldükten sonra davalıdan alınmasına karar verilmesi; b) Davalı aleyhine alacağın % 20'den aşağı olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemiyle 23.3.2016 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul 25.Asliye Hukuk Mahkemesi: 7.2.2017 gün ve E:2016/135 K:2017/35 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf yoluna başvurulmuştur.

İSTANBUL BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 9. HUKUK DAİRESİ: 5.4.2018 gün ve E:2017/976, K:2018/506 sayı ile, "(…)Hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar yönünden İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2.maddesi gereğince, idare aleyhine tam yargı davasının idari yargı yerinde açılması gereklidir. Bir başka deyişle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun hukuki sorumluluğa ilişkin 85.ve devamı maddelerinde, araç işleteninin sorumluluğu düzenlenmiş olup, idarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu düzenlenmemiştir. İdarenin hizmet kusurundan kaynaklanan sorumluluğu 2918 sayılı Kanun'un kapsamı dışında tutulmuştur.

Somut olayda; davalı idare aleyhinde hizmet kusuruna dayanılarak dava açılmıştır. Bu durumda İlk Derece Mahkemesi'nce HMK'nın 114/b.maddesi ne göre, gereğince yargı yolu caiz olmadığından, HMK'nın 115/2.maddesi gereğince, dava şartı yokluğundan, davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, davanın kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırılık teşkil etmektedir.

Bu bağlamda: HMK'nın 353/1-b-2 maddesi gereğince, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, HMK'nın 114/b maddesi gereğince, yargı yolu caiz olmadığından HMK'nın 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine, karar verilmesi gerektiği kanısına varılmıştır.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-HMK'nın 353/1-b-2 maddesi gereğince, İstanbul 25. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 07/02/2017 Tarih, 2016/135 Esas - 2017/35 Karar sayılı kararı usul ve yasaya aykırı olduğundan KARARIN KALDIRILMASINA,

2-HMK'nın 114/b maddesine göre, yargı yolu caiz olmadığından, HMK'nın 115/2 maddesi gereğince dava şartı yokluğu nedeniyle DAVANIN USULDEN REDDİNE(…)" kesin olmak üzere karar vermiştir.

Davacı vekili aynı olay nedeniyle bu kez, davalı idarenin hizmet kusuru sebebi ile 34 Z 8509 Plaka sayılı araca verdiği hasar nedeniyle sigortalıya ödenen 3.336,01.-TL.'nin ödeme tarihinden itibaren işleyen yasal faizi ile birlikte rücuen tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 3.İDARE MAHKEMESİ:16.10.2018 gün ve E:2018/1418 sayı ile, "(…)Dava; davacı şirkete sigortalı 34 Z 8509 plakalı aracın 16.03.2015 tarihinde davalı idarenin hizmet kusuru nedeniyle karıştığı iddia edilen kazada oluşan ve sigortalıya ödenen 3.336,01-TL zararın ödenmiş olması nedeniyle ödenen zarar miktarının, davalı idareden hizmet kusuru çerçevesinde tazmini istemiyle açılmıştır.

Benzer bir uyuşmazlıkta, itiraza konu görev ret kararının verilmesine dayanak olan yasa hükmünün iptali

istemiyle idare mahkemesince yapılan başvuruyu, mahkemesinin yetkisizliği nedeniyle reddeden, Anayasa Mahkemesinin 8/12/2011 tarih ve E:2011/124, K:2011/160 sayılı kararındaki; "2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir, itiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir." yolundaki gerekçe dikkate alındığında, anılan yasada yer alan görev kuralının idarelerin hizmet kusurundan kaynaklanan davaları da kapsadığı sonucuna varılmaktadır.

Nitekim, Uyuşmazlık Mahkemesinin 25/09/2017 gün E:2017/487, K:2017/540 sayılı ve 30/11/2015 tarih ve E:2015/786, K:2015/801 sayılı kararlarında; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesi çerçevesinde, "Sigortalı araç için araç sahibine ödemede bulunan sigorta şirketince, zararın giderilmesi istemiyle idare aleyhine açılan davanın, adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği" belirtilmiştir.

Bu durumda, görülmekte olan davada da adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle;

-Davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği kanısıyla 2247 sayılı Kanunun 19. maddesine istinaden görevli yargı merciin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına,

-Mahkememizin dava dosyası ile İstanbul 25. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2016/135 No'lu dosyasının asıllarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine,

-Uyuşmazlık Mahkemesi'nce bir karar verilinceye kadar iş bu dava dosyasının bekletilmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Nurdane TOPUZ'un katılımlarıyla yapılan 26.11.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Yasa'nın 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında; adli yargı yerinde aynı somut olay nedeniyle itirazın iptali, takibin devamı; idari yargı yerinde rücuen tazminat istemiyle dava açılmış ise de; ikinci davanın, ilk davada verilen karar doğrultusunda oluşturulduğu ve "itirazın iptali ve takibin devamı" istemi yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu kanaatine varıldığından ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalının İcra Müdürlüğünün dosyasına yapmış olduğu itirazın iptali ile takibin devamına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılacağına işaret edilmiş; değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenleneceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Yasada iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

Söz konusu 67. Madde (Değişik: 18/2/1965 - 538/37 md.), "(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988 - 3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde kırkından aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

(Mülga dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır.(…)" hükümlerini taşımaktadır.

Anılan Yasanın değişik 1. maddesinin birinci fıkrasında, "Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur" denilmekte olup, yukarıda hükmü yazılı 67. maddede sözü edilen "mahkeme" ile, icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinde, idari dava türleri: a)İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, b)İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c)Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar olarak sayılmıştır.

Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, İstanbul 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin, 5.4.2018 gün ve E:2017/976, K:2018/506 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesinin, 5.4.2018 gün ve E:2017/976, K:2018/506 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASI, 26.11.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Hicabi | Şükrü | Mehmet | Birol |
| DURSUN | BOZER | AKSU | SONER |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Süleyman Hilmi | Aydemir | Nurdane |
| AYDIN | TUNÇ | TOPUZ |